

Hændelsesrapport

Tid:	torsdag den 23. juni kl. 1408.
Sted:	Genbrugsstation
Personinvolvering:	Sikkerhedsrådgiver Torkil Hansen
Godstype:	60 liters spændelågsfad indeholdende UN3286, brandfarlig væske, giftig, ætsende, n.o.s. ("ukendt")
Regelgrundlag:	ADR-bekendtgørelsens § 7: <i>"Såfremt der sker en hændelse eller ulykke, skal sikkerhedsrådgiveren i den pågældende virksomhed indhente alle relevante oplysninger og forestå udarbejdelsen af en rapport til forelæggelse for virksomheden".</i> En hændelse defineres som: <i>"En begivenhed (som ikke er en ulykke), der indtræder under eller i forbindelse med transport af farligt gods på jernbane eller ad vej, og som kan have indflydelse på transportens sikkerhed og resultere i skade på person, skade på ejendom, skade på miljø eller brand, brækage, spild, udsivning af væske eller stråling eller andet tegn på, at godsets emballage er blevet beskadiget".</i>

Et spændelågsfad, der var færdigpakket og -afmærket og i øvrigt klargjort til afsendelse, blev udtaget til kontrol.

Fadet var korrekt mærket med UN3286, fareseddel nr. 3, 6.1 og 8, pile samt orange A-5-etiket som tegn på, at fadet indeholdt indvendige emballager med forskelligt indhold – typisk ukendt indhold.

Straks da jeg tog fat i fadet, bemærkede jeg, at det ikke stod stabilt på det i øvrigt helt plane underlag. Det kunne rulle lidt fra side til side, som om fadets bund ikke var plan, men i stedet bulede nedad, hvilket indikerede overtryk i fadet.

Et kig på låget viste da også, at det bulede opad, hvilket bekræftede min mistanke om overtryk.

Forsigtigt åbnede jeg for spændet og med et brag lettede låget og faldt ned ved siden af fadet.

Selv om jeg var forberedt, nåede jeg ikke at se, hvor højt låget blev sendt op i luften, men ½-1 meter er nok meget sandsynligt.

Dvs. at låget næppe havde været dræbende, hvis man havde haft hoved og overkrop ind over fadet, da det sprang, men en voldsom "kæberasler" havde man nok ikke undgået.

Låget var som ventet uden ventil.

Fadet var umiddelbart pakket pænt med pakkemateriale (perlite), der dækkede alle indvendige emballager.

Med støvsuger fjernedes forsigtigt perliten og op dukkede diverse emballager, som vi kender dem fra genbrugspladsen i form af ukendt affald, der for en sikkerheds skyld bliver klassificeret som farligt gods.

I øvrigt pakket rigtigt pænt.

Der var en voldsom lugt fra fadet, hvilket indikerede, at der fortsat blev produceret gasser.

Her ses fadets samlede indhold.

Opmærksomheden rettedes hurtigt mod disse 3 glas, der tidligere havde indeholdt instant kaffe, men som nu indeholdt et ukendt fluidum, der kunne minde om rester af noget penselrens.

To af lågene bulede opad som tegn på overtryk, mens det ene låg bulede nedad som tegn på undertryk.

Ingen af lågene sad fast, men lå helt løst hen over glasset.

Jeg antager, at lågene har været lukkede, som de plejer at være på den slags emballager, da man kom væsken ned i dem, og at lågene efterfølgende er blevet ødelagt pga. tryk og kemikaliepåvirkning.

Der var ingen tvivl om, at den skarpe lugt kom fra disse tre glas.

Konklusion:

To af kaffeglassene har indeholdt en blanding, der har udviklet en gas, der først har skabt overtryk i glassene, så lågene har udvidet sig og til sidst har givet efter for trykket, der herefter har bredt sig til hele fadet.

Der var ikke nogen synlig reaktion i glassene, men den kraftige lugt indikerede, at der fortsat var en reaktion i gang i de to glas.

I givet fald ville trykket have fortsat med at stige i fadet, og det er let at forestille sig, at en fortsat øgning af trykket til sidst ville betyde, at låget på fadet var blevet skudt af med den meget voldsomme og dødelige kraft, som det tidligere er set andre steder.

Anbefalinger:

Det kan altid diskuteres, om kaffeglassene var egnede som indvendige emballager, når lågene lukker så dårligt, som de nu engang gør på den slags glas. Og dermed skulle der måske have været anvendt en mellememballage eller "hjælpepand".

Det havde bare ikke haft nogen gavnlig virkning i dette tilfælde, idet låget på spanden så i stedet blot var blevet skudt af.

Selv om personalet måtte have spurgt brugeren om indholdet, er det sandsynligt, at brugeren måske nok kunne have fortalt om ingredienserne i glassene, men vedkommende havde næppe nogen anelse om, hvilken reaktion blandingen kunne medføre. Klassificeringen som UN3286 må således siges at være helt efter bogen.

Tilbage står kun, at overtrykket formentlig kunne have været udlignet, hvis fadet havde været forsynet med et ventileret låg.

Den lille ventil i et sådant låg kan ikke magte pludselige store trykforskelle, men det har der næppe heller været tale om i dette tilfælde. Det har sikkert været en langsom proces, og dét kan et ventillåg klare.

Efter sigende skulle ventillåg til 30, 60 og 120 liters fade ikke betyde de store ekstra omkostninger, mens ventillåget til 220 liters fadet af uvisse årsager er temmelig meget dyrere.

På baggrund af denne hændelse vil jeg derfor meget stærkt anbefale, at der altid anvendes ventillåg på 30, 60 og 120 liters fade, og at ukendt affald (UN3286) altid pakkes i et ventileret fad.

Torkil Hansen
sikkerhedsrådgiver